

ศาสตร์และศิลป์สำหรับการดูแลใจในชีวิตผู้ป่วย

วาระสุดท้ายที่ งดงาม

Happy end of life series : The Last Beautiful Life Scenes

B0050701

ห้องสมุดวพบ.นครราชสีมา

โดย ศ.บพ.สันต์ หัตถิรัตน์

สารบัญ

คำนำ

บทที่ 1 “ศิลปะ” อยู่ที่ “ใจ”	1
คุณสมบัติที่ดีสำหรับผู้ดูแลผู้ป่วย	3
การแจ้งข่าวร้ายและการดูแลผู้ป่วย	6
ก่อนจะดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายให้ถึงดงามหรือ “ตายดี”	6
บทที่ 2 “ความตาย” และ “การตาย”	9
“ความตาย” คืออะไร	10
“การตาย” คืออะไร	16
“การตาย” ในพุทธศาสนาแบบทิเบต	20
“การตาย” ในพุทธศาสนาแบบเซน	23
วัฒนธรรมการตายของพุทธบริษัท	25
“การตาย” แบบฝรั่ง	26
บทที่ 3 ชีวิตและการ “ตายดี”	31
ช่วงชีวิต (อายุขัย)	32
“ตายดี” หมายความว่าอย่างไร	34
คนดูแลผู้ป่วยให้ “ตายดี”	40

บทที่ 4 การดูแลผู้ป่วยให้ “ตายดี”	45
หลักการการดูแลผู้ป่วยให้ “ตายดี”	46
การดูแลให้สบาย (palliative care)	50
การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย (hospice care)	63
บทที่ 5 วิธีการดูแลผู้ป่วยให้ “ตายดี”	67
“ต้นทุนทางสังคม” ในประเทศไทย	68
วิธีการดูแลผู้ป่วยให้ตายดี	70
1. การกล่าพูดความจริงของการป่วย	70
2. การทำให้ผู้ป่วย (และญาติ)	
ยอมรับกลไกแห่งความตายตามธรรมชาติ	80
3. การบรรเทาความเจ็บปวดและอาการรบกวนต่างๆ	90
4. การบรรเทาอาการทางใจ	102
5. การสร้างบรรยากาศแห่งความสงบ	110
6. การตั้งสติและการ “ปล่อยวาง”	111
7. การกล่าวลาและการ “บอกทาง”	113
บทที่ 6 การดูแลหลังตาย	119
การเตรียมใจของญาติก่อนผู้ป่วยเสียชีวิต	120
1. การดูแลร่าง (ศพ) ของผู้ป่วยด้วยความรัก	121
2. การปลอบขวัญและให้กำลังใจ	121
3. การจัดการเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ	122

4. การช่วยประสานงานเรื่องต่างๆ	122
5. การจัดพิธีกรรมทางศาสนา	123
6. การดูแลสื่อมวลชนและสังคม	123
7. การดูแลตนเอง	124
8. การให้การศึกษแก่ญาติมิตรและสังคม	124
บทที่ 7 สิ่งที่ไม่พึงกระทำสำหรับการ “ตายดี”	127
การปกปิดความจริงเกี่ยวกับการเจ็บป่วย	128
การให้ความหวังที่ไม่อาจเป็นจริงได้	129
การให้การรักษาพยาบาลที่เพิ่มความทุกข์ทรมาน	130
การให้การรักษาพยาบาลที่ตรงข้ามกับความต้องการของผู้ป่วย	131
การปฏิเสธที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้ป่วย	131
การทอดทิ้งผู้ป่วย	132
การพูดและ/หรือการแสดงอาการปฏิกิริยาอันไม่สมควร	132
การกู่ชื่อผู้ป่วยที่หมดหวัง/ระยะสุดท้าย	133
บทที่ 8 บทสรุปสำหรับการดูแลผู้ป่วยให้ “ตายดี”	135
ภาคผนวก	139
สุดยอดแห่งชีวิต	139
การุณยฆาต	151
ภพสุดท้าย	169
พินัยกรรม	170

ส่วนเพิ่มเติม	171
พินัยกรรมชีวิต (Living Wills)	171
เอกสารอ้างอิง	205
ดัชนี	206